

Eddie Murphy, un somris d'or

Estrella de la Paramount i emperador del *box-office*, Eddie Murphy, amb una breu filmografia, ha esdevingut una de les estrelles més populars de la pantalla.

Se'l valora en 40 milions de dòlars, i el seu nom ocupa un dels primers llocs en el rànquing de les figures millor pagades del món, al costat del Michael Jackson, Spielberg, Bill Cosby i Mike Tyson. Sorgit en la dècada dels vuitanta, Eddie Murphy ha estat aclamat com el rei de la comèdia, mentre els seus films superen els mil milions de dòlars d'ingressos en taquilla. Xifres astronòmiques per a aquest jove actor de raça negra, fill d'un policia municipal de Brooklyn amb aficions teatrals, del qual quedà orfe als vuit anys.

Les aptituds de Murphy per a la comèdia destacarien ben prompte. Als quinze anys escriu i representa els seus *shows* en centres juvenils, bars locals i sales de festa. Seria precisament en un club de Manhattan on començaria la bona estrella del jove còmic. L'amo del club, Robert D. Wachs, quedà impressionat pel seu talent i al cap del temps es convertí en els seu màner. Wachs aconseguí per a Murphy una prova en el popular *show* televisiu *Saturday Night Live*, examen que passà amb bona nota. Contractat per a la temporada 1980-81, esdevé una de les estrelles més populars de la NBC junt amb noms com John Belushi i Dan Aykroyd. Murphy romandrà al llarg de quatre anys en el programa, gràcies al qual aconseguirà diverses nominacions per als Emmy— els oscar de la televisió com a actor i guionista.

L'oportunitat cinematogràfica no es faria esperar, i

"Tinc clar que he perdut l'oportunitat que algun dia em nominen per a un oscar".

Murphy debuta en la pantalla en el policíac dirigit per Walter Hill *Límite: 48 horas*, al costat de Nick Nolte. Murphy aporta al film —un *thriller* excel·lent— el contrapunt humorístic, al mateix temps que posa les bases per al personatge que el farà popular en tot el món. Allunyat del prototipus del negre-bons-sentiments i carnet d'activista pro-drets civils, Murphy adopta el paper d'un xicot astut i maliciós que des de la marginalitat imposada pel seu color de pell assolirà el triomf social. Un paper que interpretaria en el següent film, l'estupenda comèdia de John Landis *Entre pillos anda el juego*, segurament un dels exemples

més dignes dins d'aquest gènere als 80. Murphy, junt amb Dan Aykroyd —actor de carrera paral·lela a la seua— posa en peu una història satírica que té com a escenari el Boston de les altes finances. Un paper fet a la seua mesura, que li ofereix l'ocasió de demostrar els seus dots camaleònics, ja com a pobre rodamón, ja com a elegant multimilionari vestit per Versace.

Però el *boom* Murphy arribaria definitivament amb el següent film, *Superdetective en Hollywood*. A les tres setmanes de la seua estrena el desembre de 1984, havia esdevingut una de les deu pel·lícules més taquilleres de l'any. El film es compta avui

entre les deu produccions de la història del cinema que més diners han donat. Gràcies al film, l'actor tornava a ser nominat per als Globus d'Or. La segona part, amb argument del mateix Murphy, no tarda a arribar i a reportar a la Paramount bons dividends. Continuant amb la fórmula d'humor i aventures, protagonitza *El chico de oro*, mentre que amb *El príncipe de Zamunda* torna a la comèdia satírica, però sense el to càustic de films com *Entre pillos anda el juego*.

La temptació de posar-se darrere de la càmera no s'ha fet esperar. *Noches de Harlem* és el títol de la primera pel·lícula dirigida per Eddie Murphy, en la qual ha fet també d'interpret i productor executiu. Ambientada en el Harlem dels anys trenta —"vaig créixer escoltant històries sobre el Harlem dels vells temps i sempre m'ha fascinat"— en el seu repartiment apareixen els populars Richard Pryor i Red Fox, tres generacions de comedians de raça negra. A més, hi intervé Arsenio Hall, antic company de Murphy i una de les estrelles actuals de la televisió americana amb el seu *talk-show* *The Arsenio Hall Show*. Sense anar més lluny, la plana major de la comicitat negra en aquests moments.

Tot i així, el film ha estat rebut negativament per la crítica, un fet que no deu preocupar excessivament Murphy, que veia com en la primera setmana es recaptaven en la taquilla més de 16 milions de dòlars. D'altra banda, Murphy ha sostingut una dura polèmica amb el

Hivern

NOVETATS en LLIBRES

edicions 62 sa

EL CAVALLER I LA MORT

Leonardo Sciascia
El Balanci, 225. 96 pàgines
Ara en català una de les últimes obres de Leonardo Sciascia, irònica i plena d'humanitat: un comissari, malalt de càncer, investiga un assassinat i sospita de la corrupció que amaga el cas.

EDITORIAL TRES I QUATRE

NO DIGUES ADÉU

Adolf Beltran
Narratives 3i4, núm. 11
El periodista Adolf Beltran inicia la seua carrera novel·lística amb una història d'amor urbana i moderna que ens farà passar una bona estona.

Edicions BROMERA

NI TAN ALTS NI TAN RICS

Manuel Molins
Introducció i notes de Biel Sansano
Col. Bromera/Teatre, 1
88 pàgs. 490 ptes.
Una visió irònica i lúdica de les contínues renúncies dels fills del maig del 68.

EDITORIAL EMPURIES

GIRONA, MATÈRIA I MEMÒRIA

Narcís Comadira
Fotografies de Carme Masjà
El millor llibre mai publicat sobre Girona.

La Galera

PAPACONTES

Programació i textos de Maria Angels Ollé
Il·lustracions de Pere Prats Sobrepere
Col·lecció de llibres de lectura pensats pels que aprenen a llegir.

curial

RECERQUES 22

Liberalisme i revolució.
Articles d'Isabel Burdiel, Rosa Congost, Anna M. Garcia, Ramon del Rio, Alexandre Sánchez, Salvador Calatayud, Montserrat Caminal i Xavier Torres.

Edicions Proa

LLIBRES DELS FETS JAUME I

El Fanal de Proa 9
Adaptació de M. Planas i J. M. Pujol
Il·lustracions de Joma
96 pàgs. i 1.200 ptes.

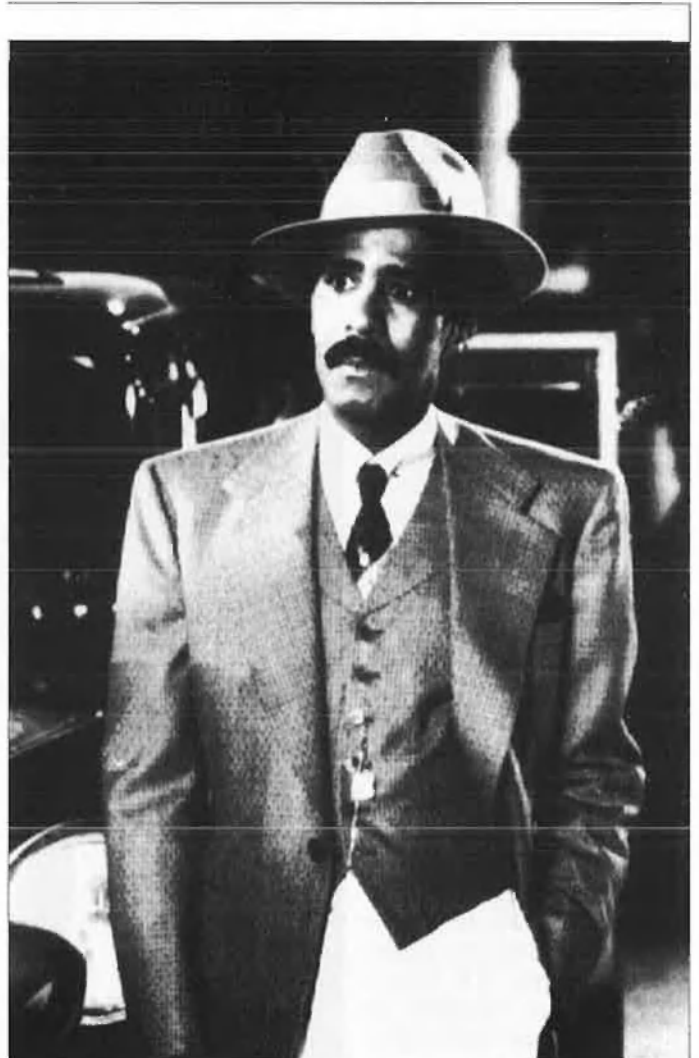

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

TELETEXTOS

VV.AA. (Vicent Salvador, coord.)
Acadèmia dels nocturns, 12
Sèrie Escenes

Un retaula de textos breus sobre la televisió, ordenats en una vectorialitat que funciona com a proposta de lectura.

Ja es prepara la tercera entrega de *Superdetective en Hollywood*.

realitzador Spike Lee —*Do the right thing*—, que acusa la multimilionària estrella d'haver-se venut als grans estudis i de no donar suport als seus "germans negres". "Jo faig la meua cosa negra", ha dit Murphy tot recordant que en la passada cerimònia d'entrega dels *Oscars* va acusar l'Acadèmia d'haver donat solament tres estatuetes en seixanta anys a actors de raça negra. "tinc clar —ha dit Murphy— que he perdut l'oportunitat que algun dia em nomenen per a un *Oscar*". D'altra banda, la polèmica ha afectat molt sovint la seua vida privada; des de l'actriu Michael Michele, que Murphy va contractar per al film *Harlem Nights* i que acabaria demandant-lo amb 75 milions "perquè l'assetjava sexualment tothora i des-

prés la va acomiadar", fins a les acusacions d'home faldiller i fins i tot homosexual. Segurament per això, Murphy s'ha distingit per una relació força paranoide amb la premsa. "Estic fart de llegir cada dia en revistes xafarderies sobre mi, i que vinguen els meus col·laboradors i em facen tots la mateixa pregunta: Ei, ¿ja ho has llegit?".

Mentre a la Paramount es prepara el guió de *Superdetective en Hollywood 3* per a la seua estrella negra. "No tinc cap desig de participar en aquesta producció. Ara bé, si volen que participe, en la continuació hauran d'amollar un xec ben gros, llavors sí que podran dir que Eddie Murphy és un home molt ric".

Carles Gàmez